

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

2020 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
ВСТУП ДО ФАХУ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 029 “Міжнародні відносини”
(шифр і назва)

спеціальність 291 “Міжнародні відносини”
(шифр і назва)

освітня програма ”Міжнародні відносини”
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

Вид дисципліни обов’язкова
(обов’язкова / за вибором)

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” _____ 09 _____ 2020 року, протокол № _1_

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Ганна КЛІПКОВА., кандидат політичних наук,
старший викладач кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “_26_”_08_2020 року № _1_

Завідувач кафедри

Людмила НОВІКОВА

(підпис)

(прізвище та ім'я)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини»

Євгенія СОЛОВИХ

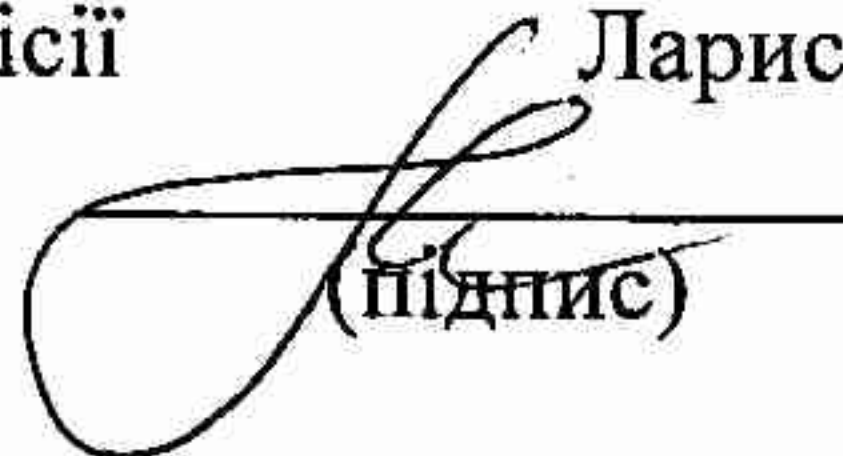
(підпис)

(прізвище та ім'я)

Програму погоджено з науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «28» 08 2020 року № _1_

Голова науково-методичної комісії

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА

(підпис)

(прізвище та ім'я)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Вступ до фаху» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки **бакалавра** спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни полягає в ознайомленні здобувачів-першокурсників зі змістом та особливостями підготовки аналітиків-міжнародників.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Знання та розуміння предметної області спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» та професійної діяльності за фахом.

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті та спілкуватися іноземними мовами як усно, так і письмово.

- формування наступних фахових компетентностей:

СК1. Знання про природу, динаміку, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	-й
Семестр	
1-й	-й
Лекції	
30 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
30 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
60 год.	год.
Індивідуальні завдання	
-	

1.6. Заплановані результати навчання

РН5. Розуміти процес опису та оцінювання міжнародної ситуації, використання різних джерел інформації про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси.

РН12. Проводити самостійні дослідження проблем міжнародних відносин із використанням наукових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів.

РН15. Аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, готувати інформаційні та аналітичні документи, із дотриманням норм та правил їх оформлення.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Місце дисципліни в системі підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та особливості процесу їх підготовки в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

- 1.1. Система вищої освіти України. ЗУ «Про вищу освіту» та ЗУ «Про освіту».
- 1.2. Особливості університетської освіти.
- 1.3. Навчальний план підготовки бакалавра.
- 1.4. Сфери діяльності фахівця з міжнародних відносин.

Тема 2. Особливості університетської освіти. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.

- 2.1. Становлення університету як провідного навчального та наукового закладу.
- 2.2. Відомі люди, пов'язані з Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна. Нобелівські лауреати Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.
- 2.3. Структура Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Тема 3. Міжнародні відносини та світова політика.

- 3.1. Міжнародні відносини як суспільне явище: основні риси.
- 3.2. Типи та рівні міжнародних відносин.
- 3.3. Міжнародна система: сутність, структура та рівні.

Тема 4. Основні учасники міжнародних відносин.

- 4.1. Суб'єкти міжнародних відносин: сутність та різновиди. Державні та недержавні учасники міжнародних відносин.
- 4.2. Етапи формування сучасної системи міжнародних відносин: з минулого в сьогодення. Основні підходи до розгляду міжнародних відносин. Типи і класифікації міжнародних відносин.
- 4.3. Роль неурядових учасників міжнародних відносин у сучасному світі.

Тема 5. Держава - головний суб'єкт міжнародних відносин

- 5.1. Специфіка держави як інституції та основного учасника міжнародних відносин. Основні функції держави у зовнішньополітичній сфері.
- 5.2. Типи держав. Внутрішня та зовнішня політика держав. Основні види зовнішньої політики держав. Сутність міжнародної політики.

Тема 6. Зовнішня політика держави.

- 6.1. Сутність та принципи зовнішньої політики держави. Типи зовнішньої політики держави.
- 6.2. Співвідношення внутрішньої та зовнішньої політики держави.

Тема 7. Імідж держави та імідж політика як складові системи міжнародних відносин

- 7.1. Поняття, природа та функції іміджу.

7.2. Імідж держави: поняття та функції. Основні риси та складові іміджу держави. Основні фактори, які впливають на формування іміджу держави. Засоби створення та підтримання позитивного іміджу держав. Функції міжнародного іміджу.

7.3. Природа, типи та функції політичного лідерства. Імідж політика як основна умова формування позитивного іміджу держави.

Тема 8. Інтереси та цілі суб'єктів у міжнародних відносинах.

8.1. Інтерес у міжнародних відносинах. Взаємозв'язок інтересів, мотивів і цілей суб'єктів міжнародних відносин.

8.2. Засоби міжнародних відносин. Сила як атрибут міжнародних відносин.

8.3. М'яка сила та її застосування в міжнародних відносинах.

Тема 9. Міжнародний порядок та світове лідерство.

9.1. Міжнародний та світовий порядок: суть та основні виміри.

9.2. Основні історичні типи міжнародного порядку.

9.3. Концепція геополітичної гегемонії. Цикли світового лідерства.

Тема 10. Світовий порядок в епоху глобалізації

10.1. Процеси глобалізації та глобальні проблеми як фактор посилення взаємодії міжнародних акторів.

10.2. Проблеми міжнародної та глобальної безпеки.

10.3. Основні глобальні проблеми сучасності: міжнародний тероризм, забезпечення прав людини, подолання бідності та голоду, проблеми расової та гендерної дискримінації, проблеми міграції тощо.

Тема 11. Сутність, виникнення та форми дипломатичної діяльності.

11.1. Міжнародні відносини, зовнішня політика і дипломатія. Їх еволюція та сучасний стан.

11.2. Поняття та визначення дипломатії. Різновиди дипломатії.

11.3. Форми та методи дипломатії.

Тема 12. Дипломатія як наука та мистецтво.

12.1. Основні віхи історії дипломатії.

12.2. Особливості дипломатії: від античності до сучасності. Основні вимоги щодо важливих якостей дипломата у минулому та сьогодні.

Тема 13. Дипломатична та консульська служба.

13.1. Дипломатична робота як складова дипломатичної служби, дипломатичних відносин, зовнішньополітичної діяльності держав.

13.2. Форми і методи роботи із забезпечення успішної діяльності закордонних дипломатичних представництв та розвитку зовнішніх зносин держав на сучасному етапі, їх ретроспективний огляд та перспектива. Відмінності і нові виміри роботи. Перспективи дипломатичної роботи у XXI ст.

Тема 14. Міжнародні організації у світовій політиці. ООН – універсальна міжнародна міжурядова організація.

14.1. Типи міжнародної співпраці та міжнародної інтеграції.

14.2. ООН: структура, цілі і завдання, основні напрямки діяльності. Статут ООН, цілі і принципи.

Тема 15. Європейський вимір міжнародних відносин.

15.1. Європа та її місце у сучасному світі. Багатосторонні механізми в Європі: Європейський Союз, ОБСЄ, Рада Європи.

15.2. Європейська інтеграція. Етапи розширення Європейського Союзу. Основні цілі ЄС. Історія та структура ЄС. Європейський суд з прав людини. Україна і Рада Європи.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	П	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Місце дисципліни в системі підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та особливості процесу їх підготовки в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.	8	2	2			4						
Тема 2. Особливості університетської освіти. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.	8	2	2			4						
Тема 3. Міжнародні відносини та світова політика	8	2	2			4						
Тема 4. Основні учасники міжнародних відносин	8	2	2			4						

Тема 5. Держава – головний суб'єкт міжнародних відносин	8	2	2			4						
Тема 6. Зовнішня політика держави	8	2	2			4						
Тема 7. Імідж держави та імідж політика як складові системи міжнародних відносин	8	2	2			4						
Тема 8. Інтереси та цілі суб'єктів у міжнародних відносинах.	8	2	2			4						
Тема 9. Міжнародний порядок та світове лідерство.	8	2	2			4						
Тема 10. Світовий порядок в епоху глобалізацій	8	2	2			4						
Тема 11. Сутність, виникнення та форми дипломатичної діяльності.	8	2	2			4						
Тема 12. Дипломатія як наука та мистецтво	8	2	2			4						
Тема 13. Дипломатична та консульська служба.	8	2	2			4						
Тема 14. Міжнародні організації у світовій політиці. ООН – універсальна міжнародна міжурядова організація.	8	2	2			4						
Тема 15. Європейський вимір міжнародних відносин.	8	2	2			4						
<i>Усього годин</i>	120	30	30			60						

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Місце дисципліни в системі підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та особливості процесу їх підготовки в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.	2
2	Тема 2. Особливості університетської освіти. Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна.	2
3	Тема 3. Міжнародні відносини та світова політика	2
4	Тема 4. Основні учасники міжнародних відносин	2
5	Тема 5. Держава – головний суб'єкт міжнародних відносин	2
6	Тема 6. Зовнішня політика держави	2
7	Тема 7. Імідж держави та імідж політика як складові системи міжнародних відносин	2
8	Тема 8. Інтереси та цілі суб'єктів у міжнародних відносинах.	2
9	Тема 9. Міжнародний порядок та світове лідерство.	2
10	Тема 10. Світовий порядок в епоху глобалізацій	2
11	Тема 11. Сутність, виникнення та форми дипломатичної діяльності.	2
12	Тема 12. Дипломатія як наука та мистецтво	2
13	Тема 13. Дипломатична та консульська служба.	2
14	Тема 14. Міжнародні організації у світовій політиці. ООН – універсальна міжнародна міждержавна організація.	2
15	Тема 15. Європейський вимір міжнародних відносин.	2
	Разом	30

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Місце дисципліни в системі підготовки фахівців у сфері міжнародних відносин та особливості процесу їх підготовки в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна. Структура системи вищої освіти в Україні <i>Завдання:</i> ознайомиться з текстом Закону України «Про вищу освіту» та Закону України «Про освіту», лекційним матеріалом та підготувати доповіді.	4
2	Тема 2. Особливості університетської освіти. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. <i>Завдання:</i> ознайомиться лекційним матеріалом та підготувати доповіді про відомих особистостей, які пов'язані з історією університету.	4
3	Тема 3. Міжнародні відносини та світова політика. Зб. Бжезинський «Велика шахівниця: Панування Америки и його геостратегічні імперативи». <i>Завдання:</i> ознайомиться з роботою Бжезинського та лекційним матеріалом; підготувати доповіді.	4
4	Тема 4. Основні учасники міжнародних відносин. С. Хантінгтон «Зіткнення цивілізацій».	4

	<i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, працюю Хантінгтона та підготувати доповіді	
5	Тема 5. Держава – головний суб'єкт міжнародних відносин. <i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, інтернет-ресурсами та підготувати доповіді.	4
6	Тема 6. Зовнішня політика держави. <i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, інтернет-ресурсами та підготувати доповіді.	4
7	Тема 7. Імідж держави та імідж політика як складові системи міжнародних відносин. <i>Завдання:</i> ознайомитися з лекційним матеріалом та підготувати доповіді.	4
8	Тема 8. Інтереси та цілі учасників міжнародних відносин. <i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, теорією І. Валлерстайна та підготувати доповіді.	4
9	Тема 9. Міжнародний порядок та світове лідерство. Світ-системна теорія І. Валлерстайна. <i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, інтернет-ресурсами та підготувати доповіді.	4
10	Тема 10. Світовий порядок в епоху глобалізації. Міжнародний порядок та світове лідерство. <i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, інтернет-ресурсами та підготувати доповіді на тему «Основні глобальні проблеми сучасності» (міжнародний тероризм, забезпечення прав людини, подолання бідності та голоду, проблеми расової та гендерної дискримінації, проблеми міграції тощо).	4
11	Тема 11. Сутність, виникнення та форми дипломатичної діяльності. <i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, інтернет-ресурсами та підготувати доповіді.	4
12	Тема 12. Дипломатія як наука та мистецтво. <i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, інтернет-ресурсами та підготувати доповіді.	4
13	Тема 13. Дипломатична та консульська служба. <i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, інтернет-ресурсами та підготувати доповіді.	4
14	Тема 14. Міжнародні організації у світовій політиці. ООН – універсальна міжнародна міжурядова організація. <i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, інтернет-ресурсами та підготувати доповіді.	4
15	Тема 15. Європейський вимір міжнародних відносин. <i>Завдання:</i> ознайомиться з лекційним матеріалом, інтернет-ресурсами та підготувати доповіді.	4
	Разом	60

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання навчальним планом не передбачене.

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий форми

контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях, у формі виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань на семінарських заняттях (до 60 балів).

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться у письмовій формі у вигляді семестрового заліку (за дворівневою шкалою оцінювання). Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю (60 балів) та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю (40 балів). Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

Розрахунок балів за поточний контроль

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного семінарського заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем семінарських занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного семінарського заняття, висока активність роботи на семінарському занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал
26-30	Наявність пропущених лекцій та семінарських занять, відпрацювання тем пропущених семінарських занять, виконання завдань до кожного семінарського заняття, активна робота на семінарських заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21-25	Наявність пропущених лекцій та семінарських занять, відпрацювання тем пропущених та семінарських занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.

16-20	Несистематичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених семінарських занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на семінарських заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та семінарських занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та семінарських занять. епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на семінарських заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та семінарських занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та семінарських занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на семінарських заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та семінарських занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та семінарських занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на семінарських заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Максимальна сума балів за залік складає **40 балів**.

Кількість балів	Критерії оцінювання
35-40	Здобувач цілком і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
29-34	Здобувач достатньо повно і всебічно розкрив усі питання, вільно оперує термінологією і поняттями, демонструє знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити.
18-28	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, але спостерігаються деякі упущення при відповіді на питання, обґрунтування неточні. Не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами.
10-17	Здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але при цьому слабо орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.
0-9	Здобувач не в змозі дати відповідь на поставлені запитання, або відповідь не правильна, не розуміє суть питання. Не ознайомлений з джерелами. Не може зробити висновків.

Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає **100** балів.

8. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання																Залік	Сума	
Практичні заняття																		
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	ІЗ	Раз ом		
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	-	60	40	100

T1-T15 – теми розділів;

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та практичних заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність здобувача засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на практичних заняттях, рівень знань за результатами опитування на практичних заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться у вигляді заліку.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки за національною шкалою. Шкала оцінювання наведена нижче.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Рекомендована література

Основна література

1. Дипломатична та консульська служба: навч. посібник /Турчин Я. Б., Горбач О. Н., Дорош Л. О., Івасечко О.Я., Ільницька У. В. –Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 260 с.
2. Дорош Л. О. Вступ до спеціальності «Міжнародні відносини»:навч. посібн. / Л. О. Дорош, Ю. Я. Тишкун, Я. Б. Турчин. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 189 с.
3. Історія міжнародних відносин (від Стародавнього світу до початку XX століття): навч. посіб. / Я.Б.Турчин, Р.Б.Демчишак. Т.І. Плазова. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 140 с.
4. Мальський М.З. Теорія міжнародних відносин: Підручник / Мальський М.З., Мацяк М.М.. – 2-ге видання, дом. та виправл.. – К.: Кобза, 2003.
5. Основи теорії міжнародних відносин. Словник: Навч. посіб./ П.М. Гетьманчук, Л.О. Дорош, М.В. Здоровега, О.Я. Івасечко, У.В.Ільницька, О.В.Кукарцев, З.Й. Куньч, Ю.Р.Лемко, Г.І.Луцишин, Ю.Я. Тишкун, Я.Б. Турчин. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 244 с..
6. Основи теорії міжнародних відносин: навч. посібник / Я.Б. Турчин, Л.О. Дорош, М.В. Здоровега, О.Я. Івасечко, У.В. Ільницька, О.В. Кукарцев, Ю.Р.Лемко, Ю.Я.Тишкун. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 244 с.

Допоміжна література

1. Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т/ Л.В. Губерський. - К. -2004.-760 с.
2. Коппель О.Л. Міжнародні системи. Світова політика: Навчальний посібник. -К. -2001. - 224 с.
3. Репецький В.М Дипломатичне і консульське право / В.М. Репецький. – К., 2006. – 372 с.
4. Сагайдак О.П. Дипломатичне представництво: організація і форми роботи / О.П. Сагайдак, П.Д. Сардачук. – К.: Знання, 2008. – 295 с.
5. Цыганков П.А. Теория международных отношений: Хрестоматия. -М.-2002.- 400 с.
6. Шепелев М.А. Теорія міжнародних відносин.-К.-2004.- 622 с.
7. Віденська конвенція про дипломатичні відносини. 18 квітня 1961 р. // Право зовнішніх зносин. Збірник документів. / Упорядники Ю. В. Алданов, І. М. Забара, В. І. Резніченко. – К. : Видавничий дім «Промінь», 2003. – С. 82–92
8. 4. Віденська конвенція про консульські відносини. 24 квітня 1963 р. // Інформаційно-довідковий бюлетень з консульських питань. – Київ, 1996. Вип. 1. С. 43–68;
9. Конвенція про спеціальні місії. 8 грудня 1969 р. // Право зовнішніх зно- син. Збірник документів / Упорядники Ю. В. Алданов, І. М. Забара, В. І. Резніченко – К. : Промінь, 2003. – С. 463–475;
10. Венская конвенция о представительстве государств в их отношениях с международными организациями универсального характера // Право зовнішніх зносин. Збірник документів. / Упорядники Ю. В. Алданов, І. М. Забара, В. І. Резніченко. – К. : Промінь, 2003. – С. 436 – 460
11. Консульський статут України. 2 квітня 1994 р. // Інформаційно- довідкови бюлетень з консульських питань. – Київ, 1996. Вип. 1. С. 68–86;

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.rada.gov.ua/ - Верховна Рада України
2. www.president.gov.ua/ - Президент України
3. www.kmu.gov.ua/ - Кабінет Міністрів України
4. www.ccu.gov.ua/ - Конституційний Суд України
5. www.scourt.gov.ua/ - Верховний Суд України

6. www.ombudsman.kiev.ua/ - Уповноважений ВРУ з прав людини
7. www.mfa.gov.ua/ - Міністерство закордонних справ України
8. www.minjust.gov.ua/ - Міністерство юстиції України
9. www.nbuv.gov.ua/ - Національна наукова бібліотека України ім. В.І. Вернадського
10. www.osce.org – Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ).
11. www.coe.kiev.ua – Рада Європи на Україні. Документи Ради Європи.

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 40% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Вступ до фаху» <https://dist.karazin.ua/moodle>.

11. Перелік питань до заліку

1. Місце освітньої програми «Міжнародні відносини» в переліку спеціальностей галузі знань 29 « Міжнародні відносини», за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.
2. Предмет і завдання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності».
3. Головне завдання спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».
4. Система вищої освіти України. ЗУ « Про вищу освіту».
5. Типи вищих навчальних закладів, які діють в Україні.
6. Рівні вищої освіти України.
7. Харківській національний університет імені В.Н. Каразіна. Основні структурні підрозділи вищого навчального закладу.
8. Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини ».
9. Кваліфікація та типові посади випускників за освітньою програмою «Міжнародні відносини».
10. Цикли дисциплін, які передбачені освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів з «Міжнародних відносин».
11. Діяльність фахівця з міжнародних відносин у Міністерстві зовнішніх справ України і його основних департаментах.

12. Види міжнародних неурядових організацій і діяльність в них фахівця з міжнародних відносин.
13. Співвідношення понять міжнародні відносини, зовнішня політика, світова політика, дипломатія.
14. Держава як основний суб'єкт міжнародних відносин.
15. Взаємозв'язок внутрішньої і зовнішньої політики
16. Національні інтереси як фундамент зовнішньої політики держави.
17. Державні та недержавні актори міжнародних відносин.
18. Поняття «міжнародна безпека».
19. Сила як ціль і засіб здійснення міжнародних відносин.
20. Поняття і визначення дипломатії.
21. Основні напрями зовнішньої політики України.
22. Західний вектор зовнішньої політики України на сучасному етапі.
23. Системний підхід у вивченні міжнародних відносин.
24. Вестфальська система міжнародних відносин.
25. Віденський конгрес і його вплив на формування міжнародної системи.
26. Ялтинсько-потсдамська система міжнародних відносин.
27. Особливості формування сучасної міжнародної системи.
28. Визначення сутності та порівняння понять «дипломатія», «дипломатична служба», «дипломат».
29. Форми та методи дипломатії.
30. Характеристика народної дипломатії.
31. Характеристика челночної дипломатії.
32. Характеристика цифрової дипломатії.
33. Загальна характеристика персоналу дипломатичних представництв.
34. Загальна характеристика інституту почесного консула.
35. Загальна характеристика персоналу консульських установ.
36. Дипломатичні прилеї та імунітети.
37. Загальна характеристика та структура Міністерства закордонних справ України.
38. ООН – універсальна міжнародна міждержавна організація.
39. Цілі, завдання і механізм роботи Генеральної Асамблеї і ради Безпеки ООН.
40. Роль Генерального секретаря ООН і завдання Секретаріату (в підтриманні міжнародного миру і безпеки).
41. Європейський Союз як найбільш розвинена форма інтеграційних об'єднань.
42. Структура, робочі органи і механізми функціонування ЄС.
43. Європейський Союз і Україна.
44. Розширення ЄС на початку XXI століття.
45. Рада Європи як приклад регіональної міжнародної міждержавної організації.
46. Європейський суд з прав людини.
47. Україна і Рада Європи
48. Роль і місце ОБСЄ в європейській підсистемі міжнародних відносин.
49. Члени ОБСЄ.
50. Роль міжнародного права в сучасних міжнародних відносинах.
51. Органи зовнішніх зв'язків сучасних держав.
52. Міжнародна політика США і їх роль у сучасних міжнародних відносинах.
53. Латинська Америка в міжнародних відносинах.

- 54. Африка в міжнародних відносинах.
- 55. Становлення азійсько-тихоокеанської спільноти – нового центру світової цивілізації.
- 56. Роль геополітики у міжнародних відносинах.